

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 24
IR 40 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

1.1. Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 24 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) (Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 18 straipsnio pakeitimas) parengtas siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. birželio 5 d. nutarimą Nr. KT103-N7/2020 „Dėl Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1–4 punktų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (toliau – KT nutarimas).

1.2. Įstatymo projektu (Įstatymo 2 straipsnio pakeitimas) siekiama suteikti Vyriausybės įgaliotai institucijai, kuriai suteiktos teisės ir pareigos, nustatytos šio Įstatymo 45¹ straipsnyje (Turto valdymo ir ūkio departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos) (toliau – Departamentas) specialiojo subjekto statusą ir tokiu būdu sudaryti sąlygas Departamentui tinkamai vykdyti su ginklų ir šaudmenų apyvarta susijusias funkcijas.

2020 m. liepos 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 2, 8, 16, 23, 24, 25, 26, 30, 41, 42, 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymas Nr. XIII-2618, kuriuo iš specialiojo statuso subjektų sąrašo buvo išbrauktas reorganizuojamas Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Ginklų fondas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 601 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 31 d. nutarimo Nr. 808 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą“ pakeitimo“ (toliau – Nutarimas) Departamentui buvo suteikti atitinkami įgaliojimai įgyvendinant Įstatymą, tačiau Departamentas, perėmęs reikšmingas Ginklų fondo, kaip specialiojo statuso subjekto, vykdomas funkcijas, nebuvo įrašytas į Įstatymo 2 straipsnio 59 dalimi nustatytą specialiojo statuso subjektų sąrašą.

1.3. Įstatymo projektu (Įstatymo 13 straipsnio pakeitimas) siekiama sukonkretinti, kada profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai gali įsigyti ir turėti A kategorijos ginklus, išvardytus šio įstatymo 3 straipsnio 6, 7, 8 ir 9 punktuose, B ir C kategorijų ginklus ir jų šaudmenis kario individualiems praktiniams įgūdžiams tobulinti. Numatoma, kad profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai galės įsigyti ir turėti A kategorijos ginklų, B ir C kategorijos ginklų kario individualiems praktiniams įgūdžiams tobulinti, jeigu jie pateiks pažymą, kad jie turi teisę tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą ir jeigu jie turi leidimą laikyti ginklus ir leidimą nešiotis ginklus.

Įstatymo projektu (Įstatymo 17 straipsnio pakeitimas) siūloma tikslinti, kad Įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatyta išimtis – netaikyti Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 ir 6 punktų nuostatų t. y. netaikyti reikalavimo pasitikrinti sveikatą ir išlaikyti egzaminą Įstatyme nustatyta tvarka, būtų taikoma specialiojo statuso subjektų pareigūnams ir ne visiems kariams, o tik profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, norintiems gauti leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus savigynai ir turintiems teisę tarnybos metu nešiotis šaunamąjį ginklą. Minėtos teisės neturės privalomosios karo tarnybos kariai.

Įstatymo projektu (Įstatymo 17 straipsnio pakeitimas) siūloma, kad Įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatyta išimtis – netaikyti Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatos, t. y. netaikyti reikalavimo išlaikyti egzaminą, būtų taikoma buvusiems specialiojo statuso subjektų pareigūnams ir ne visiems buvusiems kariams, o tik buvusiems profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams, kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, norintiems gauti leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus savigynai ir pateikusiems pažymą (raštą), kad jie,

tarnaudami specialiojo statuso subjekte, turėjo teisę tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą. Minėtos teisės neturės privalomosios karo tarnybos kariai.

1.4. Įstatymo projektu (Įstatymo 11, 13, 17, 24, 40 straipsnių pakeitimai) siekiama pakeisti „aktyviojo rezervo kario“ sąvoką į „savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kario“ sąvoką.

1.5. Įstatymo projektu (Įstatymo 16 straipsnio pakeitimas) siūloma numatyti, kad fiziniai asmenys gali perleisti naudoti ne tik B ir C kategorijų ginklus, bet ir A kategorijos ginklus šeimos nariui, turinčiam teisę laikyti ar nešiotis A kategorijos ginklą.

1.6. Įstatymo projektu (Įstatymo 13 ir 19 straipsnių pakeitimai) siūloma ištaisyti klaidas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos grupės (grupės vadovas Darius Domarkas, tel. (8 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjas Alvydas Tumasonis (tel. (8 5) 271 8854, el. p. alvydas.tumasonis@vrm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

3.1. KT nutarimu pripažinta, kad Įstatymo (2019 m. birželio 27 d. redakcija; TAR, 2019-06-28, Nr. 10570) 18 straipsnio 2 dalies 1–4 punktai tiek, kiek juose nurodyti asmenys neterminuotai nėra laikomi nepriekaištingos reputacijos asmenimis ir pagal šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2 punktą visam laikui netenka teisės įsigyti ir turėti šio Įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytų ginklų, B ir C kategorijų ginklų, jų šaudmenų, prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

3.2. Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad specialiojo statuso subjektų veiklai, susijusiai su ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta, galioja jų veiklą reglamentuojantys įstatymai ir specialiojo statuso subjekto vadovo priimti teisės aktai, išskyrus šio Įstatymo nustatytus atvejus. Departamentas, vadovaudamasis Nutarimo 1.2.1 papunkčiu, kuriame jam pavestos pareigos, patvirtino Ginklų, šaudmenų ir jų dalių naikinimo taisyklės, Perduotų realizuoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių vertės apskaičiavimo tvarkos aprašą, taip pat, siekdamas užtikrinti efektyvią Departamento pastato, kuriame laikomi ginklai, ginklų priedėliai, dėtuvės, šaudmenys, jų dalys, apsaugą, patvirtinto Pastato, kuriame laikomi ginklai, ginklų priedėliai, dėtuvės, šaudmenys, jų dalys, apsaugos organizavimo ir asmenų patekimo į pastatą bei jo teritoriją tvarkos aprašą. Šiuo atveju pažymėtina, kad, vadovaujantis Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių laikymo, saugojimo ir laikino saugojimo reikalavimų, patvirtintų Lietuvos policijos generalinio komisaro 2011 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 5-V-180 „Dėl Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių laikymo, saugojimo ir laikino saugojimo reikalavimų patvirtinimo,“ (toliau – Reikalavimai) 2 punktu, Reikalavimai netaikomi specialiojo statuso subjektams. Atkreipiame dėmesį, kad, pagal ankstesnį teisinį reguliavimą, Ginklų fondui buvus specialiojo statuso subjektu, jam Lietuvos policijos generalinio komisaro patvirtintos taisyklės nebuvo taikomos, tačiau, Departamentui nesant priskirtam prie specialiojo statuso subjektų, Policijos departamento nustatytas teisinis reguliavimas turėtų būti taikomas. Tai sukelia teisinį neaiškumą ir neapibrėžtumą, kai, viena vertus, Departamentas įpareigojamas pats patvirtinti atitinkamas taisykles, tačiau kartu jam galioja ir kitų institucijų ar įstaigų nustatytos tvarkos.

Įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje civilinė ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apyvarta apibrėžiama kaip ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių gamyba, taisymas, perdirbimas, pardavimas, perdavimas, įgijimas, dovanojimas, laikymas, saugojimas, gabenimas, nešiojimas, naudojimas, paėmimas, realizavimas, sunaikinimas, eksportas, importas, vežimas, reeksportas (kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 258/2012 2 straipsnyje), kai šią veiklą vykdo fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, išskyrus specialiojo statuso subjektus. Nutarimo 1.2.3–1.2.6 papunkčiais Departamentas įgaliotas realizuoti iš asmenų paimtus ar asmenų perduotus tinkamus naudoti A kategorijos ginklus, ginklų dalis ir šaudmenis, skirtus tik A kategorijos ginklams, A kategorijos ginklų priedėlius, taip pat Įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nurodytų ginklų

dėtuves, į kurias telpa daugiau kaip 20 šovinių, ir šio Įstatymo 3 straipsnio 8 punkte nurodytų ginklų dėtuves, į kurias telpa daugiau kaip 10 šovinių (toliau – A kategorijos ginklai), užtikrinti galimybę fiziniams ir juridiniams asmenims, turintiems tokią teisę pagal Įstatymą, įsigyti A kategorijos ginklų, taip pat naikinti netinkamus naudoti ar perduotus sunaikinti ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis, aprūpinti valstybės institucijas ir įstaigas, išskyrus Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją, jai pavaldžias įstaigas ir Lietuvos kariuomenę, visų kategorijų ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, atlikti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ir jų dalių pirkimus.

Pažymėtina, kad, vykdydamas šias funkcijas, Departamentas dalyvauja ginklų ir šaudmenų apyvartoje kaip specialiojo statuso subjektas, nes, pagal Įstatymo 13 straipsnio 1 dalį, veikiančių A kategorijos ginklų gali įsigyti ir turėti tik specialiojo statuso subjektai, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigos, taip pat Lietuvos Respublikoje įregistruoti juridiniai asmenys, kurie verčiasi A kategorijos ginklų gamyba, Europos fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie verčiasi ginklų taisymu, ginklų ir šaudmenų perdirbimu, A kategorijos ginklų tyrimais ir konstravimu užsiimančios mokslinio tyrimo įstaigos, Lietuvos bankas ir kiti asmenys šiame straipsnyje nustatytais atvejais. Taip pat Departamentui, kaip Lietuvos Respublikoje Vyriausybės įgaliotai institucijai, Įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje suteikta teisė prekiauti visų kategorijų ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis, taip pat šio Įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nurodytų ginklų dėtuvėmis, į kurias telpa daugiau kaip 20 šovinių, ir šio Įstatymo 3 straipsnio 8 punkte nurodytų ginklų dėtuvėmis, į kurias telpa daugiau kaip 10 šovinių. Įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad be leidimų įsigyti ginklus, leidimų laikyti ginklus ar leidimų nešiotis ginklus turi teisę įsigyti ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis, jų dalis – specialiojo statuso subjektai, valstybinės kriminalistinės ekspertizės įstaigos, taip pat subjektai, turintys licencijas verstis veikla, nurodyta šio Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose.

Įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad A kategorijos tinkamų naudoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių parodas gali organizuoti tik specialiojo statuso subjektai. Manytina, kad Departamentas, turėdamas teisę prekiauti visų kategorijų ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis, turėtų turėti ir teisę organizuoti A kategorijos tinkamų naudoti ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių parodas.

Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad specialiojo statuso subjektai duomenis apie turimus A, B, C kategorijų ginklus Ginklų registro nuostatuose nustatyta tvarka privalo teikti Ginklų registrai, tačiau 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad civilinėje apyvartoje esančių ginklų, jų savininkų ir valdytojų apskaitą tvarko Policijos departamentas kartu su apskričių vyriausiais policijos komisariatais. Ginklų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 10 d. nutarimu Nr. 600 „Dėl Ginklų registro reorganizavimo ir Ginklų registro nuostatų patvirtinimo“, (toliau – Nuostatai) 9.2 papunktyje Departamentas nurodytas Ginklų registro tvarkytoju, kuris, be Nuostatų 11 punkte nustatytų bendrųjų Ginklų registro tvarkytojų funkcijų, taip pat registruoja ir išregistruoja Ginklų registro objektus, kurių duomenys sudaro valstybės ar tarnybos paslaptį, ir tvarko Ginklų registro duomenis apie Departamento turimus, įsigytus, perduotus, perduotus ar sunaikintus ginklus. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei į tai, kad Departamentas, vadovaudamasis Nuostatais, duomenis Ginklų registrai teikia pats, darytina išvada, kad šią funkciją Departamentas atlieka pagal specialiojo statuso subjektams nustatytą teisinį reguliavimą.

3.3. Įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad šaulio tarnybai A kategorijos ginklus, išvardytus šio Įstatymo 3 straipsnio 6–9 punktuose, duslintuvus, naktinius taikiklius, B ir C kategorijų ginklus, jų šaudmenis gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 18 metų šauliai, Lietuvos šaulių sąjungos vado nustatyta tvarka išlaikę egzaminą ir gavę leidimą laikyti ginklus ir leidimą nešiotis ginklus, tačiau to paties straipsnio toje pačioje dalyje nėra įvardyta, kokį egzaminą turi laikyti profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ar kiti aktyviojo rezervo kariai, pageidaujantys įsigyti ir turėti A kategorijos ginklų, išvardytų šio įstatymo 3 straipsnio 6–9 punktuose, B ir C kategorijų ginklų ir jų šaudmenų kario individualiems praktiniams įgūdžiams tobulinti.

Įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kariams, turintiems teisę tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą ir norintiems gauti leidimą laikyti ginklus ar nešioti ginklus, netaikomos 17 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatos, nustatančios, kad Įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytų ginklų, B ir C kategorijų ginklų, jų šaudmenų negali įsigyti ir turėti fizinis asmuo, neišlaikęs egzamino šio įstatymo nustatytais atvejais.

Įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad reikalavimas laikyti egzaminą šio Įstatymo nustatytais atvejais netaikomas buvusiems specialiojo statuso subjektų pareigūnams ir (ar) kariams, siekiantiems įsigyti ir turėti B kategorijos ginklų savigynai ir pateikusiems pažymą, kad jie specialiojo statuso subjektų vadovų nustatyta tvarka yra išlaikę egzaminą dėl tarnybinio ginklo nešiojimo. Pažymėti, kad aptariama išimtis turėtų būti taikoma ne visiems buvusiems kariams, o tik profesinės karo tarnybos kariams, pateikusiems pažymą, kad jie Lietuvos kariuomenės vado nustatyta tvarka yra išlaikę atitinkamą egzaminą.

Šios Įstatymo nuostatos suteikia galimybę gauti leidimą laikyti ir nešioti B ir C kategorijų ginklus ir jų šaudmenis visiems esamiems ir buvusiems kariams, nors privalomosios karo tarnybos kariai neturi pakankamų įgūdžių, susijusių su šaunamojo ginklo laikymu, nešiojimu ir panaudojimu civilinėje aplinkoje, nes tarnybinių šaunamųjų ginklų nešioja ir naudoja tarnyboje epizodiškai, nereguliariai, tik tarnybos tikslais, santykinai trumpą tarnybos laikotarpį. Dėl šių priežasčių didėja rizikos potencialiam ginklo turėtojui ir visuomenės saugumui.

3.4. Nuo 2020 m. liepos 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo ir Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo pakeitimams, pasikeitė sąvokos „aktyviojo rezervo karys“ reikšmė, o vietoje jos vartojama sąvoka „savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karys“, todėl Įstatyme vartojama sąvoka „aktyviojo rezervo karys“ keistina kaip neatitinkanti savo turinio.

3.5. Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad fizinis asmuo jam priklausantį B ar C kategorijos ginklą gali perleisti naudoti tik kartu gyvenančiam šeimos nariui, turinčiam teisę laikyti ar nešioti B ar C kategorijos ginklą, tačiau nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. fiziniai asmenys kai kuriais atvejais gali turėti ir A kategorijos ginklų (pavyzdžiui, Šaulių sąjungos nariai ar kariai savanoriai). Atsižvelgiant į tai, manytina, kad fiziniai asmenys gali perleisti naudoti ir A kategorijos ginklus šeimos nariui, turinčiam teisę laikyti ar nešioti A kategorijos ginklą.

3.6. Pagal dabar galiojančią Įstatymo 13 straipsnio 14 dalies redakciją nustatyta, kad A kategorijos ginklą sportui gali įsigyti ir turėti asmenys, kurie per paskutinius 12 mėnesių nuo prašymo dėl leidimo pateikimo dienos reguliariai užsiėmė šaudymo sportu, aktyviai treniravosi ir dalyvavo šaudymo sporto varžybose gavę leidimą laikyti ginklus. Tai reiškia, kad asmuo pirma turi pateikti prašymą dėl leidimo ir tada 12 mėnesių reguliariai užsiimti šaudymo sportu. Pažymėtina, kad asmuo turėtų 12 mėnesių reguliariai užsiimti šaudymo sportu iki prašymo pateikimo dienos.

Įstatymo 19 straipsnio 8 dalies 3 punkte yra nustatyta klaidinanti nuoroda į šio straipsnio 16 dalies 2, 3, 6, 8, 9, 10 punktus (turėtų būti nuoroda į šio straipsnio 15 dalies 2, 3, 6, 8, 9, 10 punktus).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

4.1. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad 18 straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodyti asmenys nėra laikomi nepriekaištingos reputacijos asmenimis po asmens teistumo išnykimo arba panaikinimo nepraėjus 15 metų ir, pagal Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2 punktą, asmenys netenka teisės įsigyti ir turėti Įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytų ginklų, B ir C kategorijų ginklų, jų šaudmenų tam tikram laikui, kol asmenys nėra laikomi nepriekaištingos reputacijos asmenimis.

Siūlomu reguliavimu siekiama užtikrinti viešąjį saugumą, užkardyti galimas grėsmes, kad būtų tinkamai apsaugoti visuomenės interesai, – netinkamas, neatsargus ar tyčinis ginklo panaudojimas nesilaikant nustatytų reikalavimų ar peržengiant būtinosios ginties ribas gali sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, sukelti negrįžtamų padarinių. Atsižvelgiant į tai, teisei įsigyti ir turėti ginklą ar šaudmenis įgyvendinti Įstatymo projektu siūloma nustatyti padidintus saugumo

reikalavimus. Siūlomos Įstatymo projekto 18 straipsnio 2 dalies nuostatos, pagal kurias nepriekaištingos reputacijos asmeniu nelaikomi asmenys, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažinti padarę tyčinį smurtinį nusikaltimą (1 punktas) ar nusikaltimą, kurį padarė būdami apsvaigę nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų (2 punktas), ar nusikaltimą, kuris padarytas naudojant sprogmenis, sprogstamąsias medžiagas arba šaunamuosius ginklus (3 punktas), ar nusikaltimą, susijusį su disponavimu ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, sprogstamosiomis ar radioaktyviomis medžiagomis arba karine įranga (4 punktas), už kuriuos BK numatyta didžiausia bausmė viršija 3 metus laisvės atėmimo, vertinamos kartu su šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 2 punktu, pagal kurį tokie asmenys negali įsigyti ir turėti Įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytų ginklų, B ir C kategorijų ginklų, jų šaudmenų po asmenų teistumo išnykimo arba panaikinimo nepraėjus 15 metų, laikytini pagrįsta ir proporcinga priemone atsižvelgiant į tokių nusikaltimų pavojingumą visuomenei ir siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą.

KT nutarimo nuostata, kad konstitucinį teisinės valstybės principą atitinkančiu teisiniu reguliavimu turi būti sudaryta galimybė kiek įmanoma įvertinti individualią kiekvieno asmens situaciją ir, atsižvelgiant į visas svarbias aplinkybes, leidimo įsigyti ginklus ir šaudmenis neišduoti nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui, kuris, net ir praėjus įstatymų leidėjo nustatytam laikui, ir toliau kelia pavojų visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai, pritarus Įstatymo projektui, būtų įgyvendinta per Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 10 ir 11 punktus ir reikštų, kad, net ir išnykus Įstatymo projekto 18 straipsnyje nurodytoms aplinkybėms, asmeniui gali būti neišduodamas leidimas įsigyti ginklų ir šaudmenų, jeigu apie asmenį policijos įstaiga turi duomenų, kad jis gali kelti arba kelia grėsmę kitų asmenų ar savo gyvybei ar sveikatai, nuosavybei, viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui (10 punktas), ar jeigu Valstybės saugumo departamentas turi duomenų, kad asmuo gali kelti arba kelia grėsmę valstybės saugumui.

Taip pat siūloma patikslinti Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 6 punkto formuluotę, kad ji atitiktų Įstatymo projektu siūlomų 18 straipsnio 2 dalies 1–4 punktų dėstymą ir būtų aiškesnė. Pažymėtina, kad asmenys, atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės, negali būti laikomi nepriekaištingos reputacijos, nes tokiu nuosprendžiu pripažįstama, kad asmuo padarė nusikalstamą veiką (taigi, buvo įrodyti visi padarytos nusikalstamos veikos požymiai), todėl būtina nustatyti aiškų terminą ir jo atskaitos momentą.

Pritarus Įstatymo projektui, būtų įgyvendintas KT nutarimas.

4.2. Įstatymo projektu siūloma suteikti Departamentui specialiojo subjekto statusą, tokiu būdu bus sudarytos galimybės Departamentui tinkamai vykdyti su ginklų ir šaudmenų apyvarta susijusias funkcijas, kurias jis perėmė iš specialiojo subjekto statusą turėjusio Ginklų fondo. Pažymėtina, kad siūlomas teisinis reguliavimas atitiks Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą aiškumo principą, reiškiantį, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, bei 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte įtvirtintą sistemiškumo principą, reiškiantį, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliojusių kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.

4.3. Kadangi profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai Lietuvos kariuomenės vado nustatyta tvarka tarnybos metu nuolatos atnauja savo žinias apie šaunamojo ginklo panaudojimo teisinius pagrindus, laiko ginklo valdymo testus ir tik paskui jiems suteikiama teisė tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą, Įstatymo projektu siūloma specialiojo statuso subjekto pareigūnams ir profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams nustatytas išimtis nelaikyti egzamino sieti su jų turima (turėta) teise tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą.

Pritarus Įstatymo projektui, 13 straipsnio 9 dalyje bus patikslinta, kad Profesinės karo tarnybos kario, kario savanorio ir savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kario individualių praktinių įgūdžių tobulinimui A kategorijos ginklų, išvardytų šio įstatymo 3 straipsnio 6–9

punktuose, B ir C kategorijų ginklų, jų šaudmenų gali įsigyti ir turėti profesinės karo tarnybos kariai, kariai savanoriai ar savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariai, turintys teisę tarnybos metu nešiotis šaunamąjį ginklą, pateikę atitinkamą pažymą (rašta) ir gavę leidimą laikyti ginklus ir leidimą nešiotis ginklus.

Pritarus Įstatymo projektui, bus nustatyta, kad reikalavimas pasitikrinti sveikatą ir išlaikyti egzaminą Įstatymo nustatytais atvejais taikomas ne visiems kariams, o tik profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams, kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, norintiems gauti leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus savigynai ir pateikusiems pažymą, kad jie tarnaudami specialiojo statuso subjekte turėjo teisę tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą.

Pritarus Įstatymo projektui, reikalavimas išlaikyti egzaminą Įstatymo nustatytais atvejais nebus taikomas ne visiems buvusiems kariams, o tik buvusiems profesinės karo tarnybos kariams, kariams savanoriams, kitiems savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams, norintiems gauti leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus savigynai ir pateikusiems pažymą (rašta), kad jie, tarnaudami specialiojo statuso subjekte, turėjo teisę tarnybos metu nešioti šaunamąjį ginklą. Minėtos teisės neturės privalomosios karo tarnybos kariai.

Pritarus Įstatymo projektui, sumažės rizikos potencialaus šaunamojo ginklo turėtojo ir visuomenės saugumui.

4.4. Pritarus Įstatymo projektui, Įstatyme vietoj sąvokos „aktyviojo rezervo karys“ bus vartojama pagal reikšmę atitinkanti ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme apibrėžta sąvoka „savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karys“.

4.5. Pritarus Įstatymo projektui, fizinis asmuo galės perleisti naudoti ne tik jam priklausančią B ar C kategorijos ginklą kartu gyvenančiam šeimos nariui, turinčiam teisę laikyti ar nešiotis B ar C kategorijos ginklą, bet ir A kategorijos ginklą, šeimos nariui, turinčiam teisę laikyti ar nešiotis A kategorijos ginklą.

4.6. Pritarus Įstatymo projektui, bus ištaisyta klaida Įstatymo 13 straipsnio 14 dalyje ir A kategorijos ginklų sportui galės įsigyti ir turėti asmenys, kurie per paskutinius 12 mėnesių iki, o ne nuo **prašymo dėl leidimo pateikimo dienos** reguliariai užsiėmė šaudymo sportu, aktyviai treniravosi ir dalyvavo šaudymo sporto varžybose gavę leidimą laikyti ginklus. Tai reiškia, kad tik asmuo, turintis pakankamai praktinių įgūdžių elgtis su A kategorijos ginklu sporte, galės įsigyti A kategorijos ginklų sportui.

Pritarus Įstatymo projektui, bus ištaisyta klaida Įstatymo 19 straipsnio 8 dalies 3 punkte bus nustatyta teisinga nuoroda į šio straipsnio 15 dalies 2, 3, 6, 8, 9, 10 punktus. Bus nustatyta, kad licencija ar rašytinis sutikimas neišduodami, jeigu yra licencijos ar rašytinio sutikimo galiojimas panaikinimo pagrindai, nustatyti Įstatymo 19 straipsnio 15 dalies 2, 3, 6, 8, 9, 10 punktuose.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Įstatymo priėmimas neigiamų pasekmių neturės.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo priėmimas neturės įtakos kriminogeninei situacijai.

Teikiamas Įstatymo projektas nesusijęs su įtaka korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo priėmimas neturės įtakos verslo sąlygoms ir plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekte neapibrėžiamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kuriuos reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu turės būti pakeistas 2003 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. V-362 „Dėl Fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Teikiamo įstatymo nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, sutaupyti nenumatoma.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „ginklai“, „šaudmenys“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
